

Ech sinn och mat Däitschland, mam Christian Lindner, en dernière ligne droite, fir och déi däitsch Konventionen ze verbesseren.

Wéi och gesot ginn ass, an ech mengen, et ass ganz wichteg, dat ze ënnersträichen, couvréiert deenen Avenant elo och d'Fonction publique mat, wat och ganz wichteg ass, soudass dee Moment, wa Frankräich säi Processus national fäerdeg gemaach huet, dat réckwierkend ass op den 1. Januar vun dësem Joer.

Wéi gesot, ech si ganz frou, dass mer dësen Accord elo fornt hunn, dass mer dee kënnen ëmsetzen. Ech weess, et kann een och ëmmer méi maachen. A mir hate jo hei an der Chamber och schonn Debatten dorüwer. A wéi den Avenant et och virgesäit, solle mer déi Zäit elo och notze fir ze kucken, ob aner Solutione méiglech sinn. Dat heescht, d'Aarbecht geet weider a mir schaffen och weider dru mat eisen Nopeschlänner.

Et bleift mir da just, Här President an Dir Dammen an Dir Hären Deputéiert, Iech Merci ze soe fir déi gutt Zesummenaarbecht och op dësem Projet.

Villmools merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci der Madamm Finanzministesch Yuriko Backes.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8159. Den Text steet am Document parlementaire 8159³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8159 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes (par Mme Octavie Modert), Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler (par Mme Martine Hansen) et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum (par M. Gusty Graas), Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

4. 8129 – Projet de loi modifiant l'article 38 de la loi modifiée du 18 juillet 2018 sur la Police grand-ducale

Mir kommen elo zum Projet de loi 8129, enger Ofännerung vum Policegesetz am Kader vun der Kooperations tëschen de Gemengen an der Police. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo d'Madamm Rapportrice vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Stéphanie Empain.

Rapport de la Commission de la Sécurité intérieure et de la Défense

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister, ech dierf Iech haut e ganz kuerze Rapport maachen iwwert de Projet de loi 8129. Et geet ëm Adaptatiounen vum Policegesetz, méi spezifesch vun de Comités de prévention, déi an dësem Policegesetz virgesi sinn. Dir kennt dës Comités de prévention. Et handelt sech jo hei ëm e Gremium, an deem d'Gemengenautoritéiten an d'Membere vun der Police, also konkret de concernéierte regionale Policedirekter an de Chef vum concernéierte Kommissariat, um lokalen oder regionale Plang zesummekommen, fir sech ofzestëmmen an d'Zesummenaarbecht ze fërderen.

Rezent ass jo awer och elo d'Gesetz gestëmmt ginn, an deem d'Agents municipaux nei Kompetenze kritt hu mat dësen zousätzlechen, soe mer, liichte Policekompetenzen. Den Agent municipal kritt zum Beispill d'Kompetenz, anzegräife bei Läermbelästegung oder bei klengem Vandalismus, just als puer Beispiller. Esou gëtt den Agent municipal elo och en Akteur um Terrain, deem seng Stëmm gefrot ass am Kader vun dësen Comités de prévention. An an deem Sënn gëtt mat dësem Gesetz, dat mer haut stëmmen, festgehalten, dass den Agent municipal als zousätzlechen Akteur an dës Komitee soll opgeholl ginn.

Konkreet am Text handelt et sech also hei ëm en Ajout am Artikel 38 Paragraf 1 am Alinea 2 vum Policegesetz vum 18. Juli 2018, wou definéiert gëtt, dass een Agent municipal pro Gemeng an dësem Comité de prévention seng Plaz kritt. Et gëtt an engens definéiert, dass et de Buergermeeschter oder d'Buergermeeschtesch ass, déi deejéinegen Agent municipal soll designéieren, deen dann och an dësem Gremium soll sinn. Dat ass schonn deen eenzege Changeement, dee mer hei virhuelen.

Da kommen ech nach schnell zu den Aarbechte ronderëm dësen Projet de loi. De Projet de loi ass deposéiert ginn den 28. Dezember 2022. De Syvicol huet säin Avis, an deem en dës nei Dispositionen begreift, de 27. Februar 2023 ofginn. De Conseil d'État huet säin Avis de 14. Mäerz ofginn an en hat och keng weider Remarken zu dësem Projet de loi.

An der Kommissioun hu mer dësen Projet de loi net allz vill laang misse beschaffen, well et sech ëm keng grouss Changeementer handelt. Mir hunn en de 16. Mäerz presentéiert kritt an de Rapport konnt duerno och direkt ausgeschafft ginn, soudass mer de Rapport konnten den 20. Abrëll an der Kommissioun unhuelen.

Dat wier et scho fir mäi kuerze Rapport. An domadder ginn ech och den Accord vun der grénger Fraktioun.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Madamm Rapportrice Stéphanie Empain.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Léon Gloden ageschriwwen. Här Gloden, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Léon Gloden (CSV) | Merci, Här President. Ech soen der Rapportrice Merci fir de schrëftlechen a mündlechen Rapport. Nodeems, wéi gesot ginn ass, d'Agent-municipallen eng Rei nei Kompetenze kritt hunn, ass et och richteg, dat se an deem Komitee setzen. An ech begreissen och d'Zesummenaarbecht tëschen der Police an den Agents municipaux, wéi et a verschiddene Gemenge schonn de Fall war. An ech hoffen, dass mer, wann da méi Polizisten um Terrain sinn, dat och kënnen intensivéieren.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Gloden. An ech ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Claude Lamberty.

M. Claude Lamberty (DP) | Merci, Här President. Och e grouse Merci un d'Stéphanie Empain fir hire schrëftlechen a mündlechen Rapport. An änlech, wéi dat elo gesot ginn ass: Ech mengen, d'Preventionsaarbecht ass eng ganz wichteg Aarbecht, ganz besonnesch op dem Terrain vun eise Gemengen. An dofir si mer ganz frou, dass mer dat heite kënnen integréieren. An domadder ginn ech och den Accord vun der DP-Fraktioun.

Une voix | Très bien!

Une autre voix | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Lamberty. An dann ass et um honorabelen Här Dan Biancalana.

M. Dan Biancalana (LSAP) | Merci, Här President. Ech géif och der Rapportrice Merci soe fir hire gudd schrëftlechen a mündlechen Rapport. D'Agents municipaux hunn hir Plaz am Comité de prévention communal, deem mer dann och Rechnung droe mam Stëmm vun dësem Gesetz. Dofir ginn ech och den Accord vun der LSAP-Fraktioun.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Biancalana. An dann ass et um Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, Här President, villmools merci. Et ass e ganz raren, bal historeschen Abléck, mee mir sinn als ADR haut mat der Madamm Empain wierklech averstanen ...

Plusieurs voix | A!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | ... a soen hir Merci fir dee gudden Rapport.

(Interruption par Mme Stéphanie Empain)

Jo, a mir wäerten dat da matstëmmen.

Villmools merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Merci dem Stéphanie Empain fir dee gudden schrëftlechen a mündlechen Rapport. Och mir sinn averstanen, dass déi Informatiounen weiderginn, well et sinn d'Agenten, déi herno um Terrain sinn. An et ass wichteg, dass déi an der Preventioun kënnen mathëllefen an deementspreechend och an deem Komitee sinn. Dofir ass dat heiten dee richteg Wee, well et gesäit een et, d'Madamm Bofferding huet et en Dëschdeg gesot, mir haten et virun enger Woch am Gemengerot: Et sinn ëmmer méi Gemengen, déi endlech d'Reglement ugepasst hunn. An ech ka just roden: Gemengen, maacht virun, well d'Agenten brauchen et um Terrain, d'Police brauchen et um Terrain.

Dir hutt de Moyen kritt vun der Chamber, setzt en an de Gemengen ëm, soudass d'Agente kënnen aktiv ginn.

Merci.

M. Sven Clement (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Policeminister Henri Kox.

Prise de position du Gouvernement

M. Henri Kox, Ministre de la Sécurité intérieure | Jo, merci allegueren och. Merci och der Rapportrice fir den ausféierleche Bericht. Vu meng Visitten um Terrain, hunn ech gemierkt, dass dat heite schonn an enger Rei vu Gemengen och gemaach gëtt. An dofir war et och selbstverständlech, wann d'Agente méi Kompetenze kréien, dass dat och institutionaliséiert gëtt. An dofir war et keng Hexerei, fir dat direkt kënnen ze integréieren.

An dofir sinn ech och frou hei fir déi grouss Zoustëmmung an dat gëtt och deenen, déi um Terrain sinn, déi néideg Zouversicht, am Sënn vun der Sécurité intérieure ze schaffen.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Policeminister Henri Kox. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8129. Den Text steet am Document parlementaire 8129³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8129 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir maachen de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg uegholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler (par Mme Martine Hansen) et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum (par M. Gusty Graas), Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

5. Interpellation de M. Fred Keup au sujet de l'évolution de et de la lutte contre la criminalité

Fir ofzeschlësse komme mer zur Interpellatioun vum Här Fred Keup iwwert d'Evolution an d'Bekämpfung vun der Kriminalitéit. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. An ech géif dann d'Wuert un den Auteur vun der Interpellatioun ginn, den Här Keup.

Exposé

M. Fred Keup (ADR), interpellateur | Villmools merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleegen, d'Kriminalitéit hei zu Lëtzebuerg hält zou. D'Sécherheet an d'Sécherheetsgefill huelen of. Dem Statec no ass an de leschten 20 Joer d'Zuel vun de Strofdote géint Persounen bal ëm 400 % eropgaangen, vun 2.351 Strofdote géint Persounen am Joer 2000 op 8.814 Strofdote géint Persounen am Joer 2021.

An nach eng Kéier dem Statec no: D'Zuel vu Gewaltakte géint Persounen ass ëm 300 % eropgaang an 20 Joer, vun 1.269 Gewaltakten am Joer 2000 op 3.805 Gewaltakten am Joer 2021. Dat ass eng Verdräifachung an Zäit vun 20 Joer.

D'Zuel vun den Awunner ass an dëser Zäit ëm 50 % gewuess, vu 436.000 Awunner am Joer 2000 op 640.000 Awunner am Joer 2021. Dat soen ech direkt, well eng vun de Liblingserklärungen – oder besser gesot – verklärungen – bei esou Zuelen ass jo da fir ze soen, déi Zuele vu Gewaltakte wiere proportionell zur Bevëlkerung gewuess.

Abee, dës prezis Zuelen, déi ech grad genannt hunn, weisen kloer, dass d'Zouhuele vun der Kriminalitéit wäit, wäit iwwert dem Bevëlkerungswuesstum läit. Weider sinn Iwwerfäll mat Gewalt, also Raubiwurf, vun 2020 op 2021, also an engem Joer, ëm 20 % eropgaang. Och d'Jugendkriminalitéit hält zou. An de leschte Méint sinn hei eng ganz Partie brutal Bande vun der Police identifizéiert ginn. Ech kommen dorop zréck.

Bei dëser Interpellatioun, déi ech ugefrot hunn, soll et ënner anerem ëm folgend Sujet goen: D'Zouhuele vun der Kriminalitéit zu Lëtzebuerg, ganz besonnesch vun der Gewalt, d'Transparenz an d'Informatioun iwwer Kriminalitéit vusaite vun der Regierung respektiv vun den Autoritéiten, d'Feele vu Statistiken a soziologeschen Donnéeën iwwer Täter an Affere an d'Moossnamen, fir effikass géint d'Kriminalitéit kënnen virzegeen.

Här President, ech hunn elo déi grob Statistiken genannt, déi mir zur Verfügung hunn. Dat sinn dréchen Zuelen. Mee wat verstoppt sech do derhannert? Dat sinn eenzel mënschlech Schicksaler, eenzel mënschlech Schicksaler vu Leit, bei deenen agebrach gouf an déi sech net méi wuel, net méi sécher doheem spieren, déi net méi schlofe kënnen, a verschidde Fäll souguer plënnere wëllen, Leit, déi brutal iwwerfall ginn, si selwer oder vläicht hir Elteren, Grousselteren oder hir Kanner.

Wësst Dir, wat dat ka maache mat Mënschen, wann ee brutal iwwerfall gëtt, wann een Affere gëtt, wann een op eemol Angscht huet, wann een traumatiséiert ass, wann een net méi normal liewe kann a wann een – an dat ass ganz oft de Fall – sech gläichzäiteg net traut, doriwwer ze schwätzen? Well ganz vill vun deenen Affere probéieren, déi schwiereng Erfarungen esou gutt wéi méiglech ze verdrängen, a wëllen net méi domadder konfrontéiert ginn. Leit leiden an hirem Alldag ënner d'Kriminalitéit. Dat sinn déi eenzel Geschichten, déi eenzel mënschlech Schicksaler, déi den dréchene Statistiken e Gesiicht ginn.

An ech wëll awer emol drop agoen, wat reell am Land och geschitt. An ech liesen hei och emol e puer Schlagzeile vir an zitieren aus dem „Lëtzeburger Wort“: „Minderjährige Gewalttäter“, „Wie eine Jugendbande das System zu sprengen droht“, „Die Täter sind viele, minderjährig und beispiellos brutal“, „Sie sind häufig in der Gruppe unterwegs. Die bestimmt dann wahllos ein Ziel. Ein Mensch wird zum Opfer gemacht. Ist es erst umzingelt, schlagen und treten einer oder mehrere Angreifer zu. Gnadenlos und ohne die geringsten Hemmungen. [...] Es geht [...] darum, dem Opfer schwerstmögliche Verletzungen zuzufügen. [...] Die Täterbande wird auf rund 40 problematische Jugendliche geschätzt, [...] allesamt Minderjährige, nicht wenige sind noch nicht einmal 14 Jahre alt. Ein Alter, in dem sie nach den anstehenden Reformen komplett strafunmündig würden.“

Da gëtt geschriwwen vun enger „deutlich höhere Dunkelzahl“ – well bei all den Zuelen, iwwert déi mer hei schwätzen, kënnen mer dervun ausgoen, dass et nach vill méi Fäll gëtt, déi aus deene verschiddenste Grënn emol guer net bei der Police landen.

„Die Justiz“, leider ass d'Madamm Justizminister haut net do, „stößt an ihre Grenzen.“

(Interruption par M. Henri Kox)

„Denn selbst unter den Tätern hat sich längst herumgesprochen, dass die Unisec in Dreiborn überlastet ist. Sie wissen, entweder kommen sie erst gar nicht dahin, oder sie werden nicht für lange Zeit bleiben. [...] Die Omertà der Politik“, steet am „Wort“, „und der Behörden [erweist sich durchaus als nützlich]. Denn Probleme, über die niemand spricht, gibt es nicht.“

An esou weider: „schwere Gewaltexzesse“, „räuberische Erpressung“, „gewaltsame Diebstähle“, „[Ein] Schüler, dem der Arm gebrochen worden war“, „das junge Alter der Täter“, „12 [bis] 15 Jahre alt“, „ein Gefühl von Unantastbarkeit [bei den Tätern]“.

E Jong vun 12 Joer, wou et esou wäit gaangen ass, dass en huet missen d'Land verloossen, an e Lycée am Ausland misse goen – där Fäll gëtt et, souwäit ech weess, e puer –, well seng Sécherheet net méi konnt garantéiert gi virun deene verschiddene Banden, déi iwwerall op e gewaart hunn, am Bus, um Zuch, an der Schoul, um Sport, doheem virum Haus. D'Elteren an déi Schüler hunn oft Angscht, bei d'Police ze goen, wéinst Angscht viru weidere Repressalien, Racketing.

An dann esou Geschichten och am „Lëtzeburger Wort“, wéi dat do stoung, wéi en anere Jong vun engem den Hals opgeschnidde krut, well en deem keng Zigarett gi wollt. Oder: „Den haben die Täter so lange verprügelt, bis er sich vor sie auf die Knie setzte und um Gnade flehte – vor laufenden Handykameras. [...] Die Lehrerin geht dazwischen“, ech zitieren: „Hal deng Maul, du hues eis souwiesou näischt ze soen“. An dann eng Machtdemonstratioun op der Schueberfouer, déi beschriwwen gëtt, wou der 42 aus esou enger Band do optrieden an natierlech dee Moment och d'Police iwwerfuert ass.

Dat kënnt alles vun engem Journalist, dee seng Recherchë gemaach huet, dee sech Zäit geholl huet, mat den Affere ze schwätzen a mat der Police, an deen de Courage huet, dat ze bréngen – dat ass net onbedéngt einfach. An ech sinn och gespaant, ob deen och nach eng Kéier de Courage wäert hunn, dat do nach eng Kéier an der Zeitung ze bréngen.

Leider kënnt dat do vun engem Journalist an ech hätt mer et éischter do vum Minister gewünscht. Mir hunn de Minister als ADR an eng Kommissioun geruff, fir iwwert déi brutal Jugendbanden an déi Omertà ze schwätzen. Firwat gëtt net proaktiv vun